

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра музикознавства та музичної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 09 » 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія музики: Історія української музики

для студентів

спеціальності: 025 Музичне мистецтво

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 025.00.02 Сольний спів

Київ – 2021

Розробник:

Ольга ЛІГУС, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач: Ольга ЛІГУС, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від "3" лютого 2021 року №3

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

_____.2021 р.

Гарант освітньої програми _____ Яна КИРИЛЕНКО

Робочу програму перевірено

_____.2021 р.

Заступник директора _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____ (підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____ (підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____ (підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра музикознавства та музичної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи
_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ
« ____ » _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія музики: Історія української музики

для студентів

спеціальності: 025 Музичне мистецтво

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 025.00.02 Сольний спів

Київ – 2021

Розробник:

Ольга ЛІГУС, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач: Ольга ЛІГУС, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від “3” лютого 2021 року №3

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

___.2021 р.

Гарант освітньої програми _____ Яна КИРИЛЕНКО

Робочу програму перевірено

___.2021 р.

Заступник директора _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р.,
протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р.,
протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р.,
протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» 20__ р.,
протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Історія музики: Історія української музики»		
<i>Вид дисципліни</i>	<i>вибіркова</i>	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	<i>українська</i>	
<i>Загальний обсяг кредитів/годин</i>	<i>4/120</i>	
<i>Курс</i>	<i>2</i>	<i>-</i>
<i>Семестр</i>	<i>4</i>	<i>-</i>
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	<i>2</i>	
<i>Обсяг кредитів</i>	<i>2</i>	<i>-</i>
<i>Обсяг годин, у тому числі:</i>	<i>60</i>	<i>-</i>
<i>Аудиторні</i>	<i>28</i>	<i>-</i>
<i>Модульний контроль</i>	<i>4</i>	<i>-</i>
<i>Семестровий контроль</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Самостійна робота</i>	<i>28</i>	<i>-</i>
<i>Форма семестрового контролю</i>	<i>Залік</i>	<i>-</i>

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета курсу полягає в організації процесу формування слухацької та виконавської культури майбутнього фахівця, цілісного пізнання й осмислення закономірностей та особливостей розвитку української музичної культури та мистецтва від найдавніших часів до ХХ ст.

Завдання курсу

- ознайомлення з історією української музичної культури, її провідними напрямками та стилями, етапами розвитку, творчістю українських композиторів;
- формування спеціального термінологічно-поняттєвого апарату знань;
- розширення музично-історичної ерудиції студентів.
- формування образно-емоційного ставлення у сприйнятті музичного матеріалу;
- прищеплення пієтету до своєї національної культури, усвідомлення необхідності вивчення її джерел та здобутків;
- розвиток навички визначати зв'язок української музики з іншими видами мистецтва, літературою, образотворчим мистецтвом, національними традиціями тощо;
- виховання естетичного та музичного смаку, формування критеріїв самостійної оцінки творів українського музичного мистецтва;
- розвиток свідомого розуміння історичних взаємозв'язків української та європейських музичних культур;
- формування навичок аналітичного та критичного мислення,
- розвиток навички аналітично-пошукової роботи із використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У процесі вивчення курсу з історії української музики студенти повинні **знати**:

- терміни та поняття, що складають категоріальний апарат курсу;
- періодизацію історії української музики, етапи її розвитку;
- соціально-історичний та культурний контекст музичного явища, що вивчається;
- жанри та композиційні техніки (прийоми, техніки композиційного мислення);
- основні («великі») музичні стилі та течії окремих епох, авторські стилі творчих індивідуальностей;
- життєвий та творчий шлях видатних українських композиторів, визначальні твори в історії української музики та їхні особливості.

Студенти повинні **вміти**:

- дати визначення термінам та поняттям курсу;
- характеризувати головні тенденції розвитку музичного мистецтва у соціально-історичному та культурному контекстах;
- викласти зміст інформаційних тем курсу;
- розкрити характер змін музичного мистецтва на різних етапах його розвитку;
- слухати музику, образно висловлюватись щодо характеру, ідейного значення музичних творів, їх цінності;
- аналізувати засоби музичної виразності, визначати стиль та жанр творів, їх художню цінність, вирізняти типологічні та специфічні риси того або іншого музичного явища;
- вміти прив'язати за стильовими, жанровими та стилістичними ознаками музичні зразки, окремі музичні твори до різних історичних епох, індивідуальних композиторських стилів або «великих» стилів.

У процесі вивчення курсу студент формує такі **програмні компетентності**:

Загальні компетентності:

Світоглядна: наявність ціннісно-орієнтаційної позиції. Загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів. Розуміння значущості для власного розвитку історичного досвіду людства. Розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії.

Громадянська: здатність до реалізації прав і обов'язків громадянина України. Здатність робити свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень. Уміння діяти із соціальною відповідальністю та громадською свідомістю.

Комунікативна: здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність працювати у команді. Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою.

Інформаційна: здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань. Здатність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності.

Науково-дослідницька: здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності. Володіння науково-дослідними методами відповідно до фахового спрямування. Обізнаність в особливостях проектної діяльності,

готовність до її реалізації. Критична обізнаність та інтелектуальна чесність. Здатність до нестандартних рішень типових задач і здатність вирішувати нестандартні завдання.

Самоосвітня: здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

Фахові компетентності:

Мистецтвознавча: володіння базовими знаннями з історії мистецтв та теорії вокального виконавства. Знання особливостей професійного та аматорського вокального виконавства. Розуміння відмінностей академічного,

Інструментально-виконавська: здатність застосовувати інструментально-виконавські уміння у навчальній, педагогічній та концертно-виконавській діяльності. Знання інструментально-педагогічного репертуару та володіння методами роботи над творами різної форми, жанру, стилю.

Програмні результати навчання:

Сформованість світогляду, активної громадянської позиції, загальної культури. Уміння аналізувати й інтерпретувати соціальні та культурно-мистецькі явища і процеси, аргументувати власні оцінні судження.

Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність працювати в команді (музично-творчому колективі). Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування іноземними мовами.

Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері вокального виконавства та вокальної педагогіки. Мисленнева активність, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань.

Готовність до планування й організації вокально-виконавського та вокально-педагогічного процесу, мистецьких програм і проєктів.

Здатність застосовувати у вокально-виконавській та вокально-педагогічній діяльності знання з історії мистецтв, історії та теорії музики, сольфеджіо, гармонії, поліфонії, аналізу музичних форм. Володіння навичками розвитку вокального слуху співака.

Сформованість вокальної техніки, культури звуку, навичок сольного й ансамблевого співу, індивідуальної виконавської манери. Здатність до творчої інтерпретації вокальних творів.

Володіння методикою постановки й розвитку співацького голосу, методами роботи над вокальним репертуаром для різних типів голосів. Готовність до навчання сольного співу учнів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів.

Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху. Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію. Здатність до самоосвіти, самоорганізації, рефлексії, самокоригування і самовдосконалення.

Вивчення курсу Історія музики: Історія української музики передбачає тісний зв'язок із такими дисциплінами як Історія зарубіжної музики, Історія України, теорія музики, гармонія, аналіз музичних творів.

Викладання курсу Історія музики: Історія української здійснюється переважно у дистанційному режимі з використанням ЕНК, розміщеного на платформі Moodle. Лекційні, семінарські та лабораторні заняття можуть проходити в режимі відео-конференцій, модульний контроль та контроль самостійної роботи – в аудиторіях, обладнаних ПК.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви модулів і тем	Усього	Види занять та розподіл годин			
			Аудиторні			Самостійна робота
			Лекції	Семінарські заняття	Лабораторні заняття	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Українське музичне мистецтво першої половини XX ст.						
3.1.	Стильові пошуки композиторів перших десятиліть XX ст.	8	2		2	4
3.2.	Творчість композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років	10	4	2		4
3.3.	Творчість композиторів Галичини 1920 – 1930-х років	6	2			4
3.4.	Музичне життя і творчість української діаспори першої половини XX ст.	4		2		2
Модульний контроль		2				
Разом		30	8	4		14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. Українське музичне мистецтво другої половини XX – початку XXI ст.						
4.1.	Епоха «шістдесятництва». Творчість корифеїв української музики другої половини XX ст.	10	4	2		4
4.2.	Жанрово-стильові тенденції творчості останньої чверті XX – початку XXI ст.	8	2		2	4
4.3.	Стильові пошуки композиторів нової генерації	6	2			4
4.4.	Музичне життя і творчість української діаспори другої половини XX – початку XXI ст.	4		2		2
Модульний контроль		2				
Разом		30	8	4	2	14
Всього за семестр		60	16	8	4	28

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Українське музичне мистецтво першої половини ХХ ст.

Тема 3.1. Стильові пошуки композиторів перших десятиліть ХХ ст.

Історико-культурна ситуація. Період 1890–1910-х років - «епоха *“fin de siecle”*» в європейській культурі. Крах ілюзій і пошук нових духовних орієнтирів. В Україні романтизм вступає у пізню стадію, змінюючись під впливом глобальних історико-політичних і соціальних зрушень (перша світова війна, розпад Російської та Австро-Угорської імперій, революційна хвиля). Духовне піднесення народу в боротьбі за волю і національну незалежність, проголошення УНР та ЗНР у 1918 році. Музична творчість: панування лірики, співіснування ознак романтизму та різних художніх течій *“fin de siecle”* Пріоритет камерних жанрів і форм.

Модифікація традицій романтизму. Перші десятиліття ХХ ст.: домінування національно-романтичного стильового напрямку. Увага до фольклору, відкриття його нових пластів: М. Лисенко (пізній етап), К. Стеценко, М. Леонтович, С. Людкевич, Я. Степовий, О. Нижанківський, С. Борткевич. М. Лисенко: камерність, інтимність вислову, символізм (ф-ні твори, останні опери), поява духовних творів. К. Стеценко – романтична традиція у хоровій музиці. М. Леонтович – новаторство стилю в жанрі хорової обробки народної пісні. С. Людкевич – пізньо-романтичний стиль. Неоромантичний стиль творчості В. Барвінського, використання імпресіоністських стильових засобів. Зародження нефольклорного стильового напрямку. Оновлення жанру прелюдії, камерно-вокальної музики В. Барвінського.

Тенденції імпресіонізму та експресіонізму. Розвиток імпресіоністичних рис – творчість Ф. Якименка (ф-ні твори «Зоряні мрії», «Місячне сяйво», «Зорі, що летять», «Уранія», симфонічна поема-ноктюрн «Ангел»). Я. Степовий: ф-ні жанри – провідна лінія творчості (вплив Е. Гріга, раннього О. Скрябіна). Новітні тенденції – присмерковий колорит, вплив експресіонізму. Увага до колористики, хроматизація мелодики й фактури (романси на вірші Олеся «Барвінки», «Пісні настрою»).

Література основна: 3, 4, 10.

Додаткова: 1, 11, 14, 15.

Тема 3.2. Творчість композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років

Історико-культурна ситуація. Поразка визвольних змагань 1921 – 1923 років, двічі штучно запроваджений голодомор. Виникнення УСРР із центром у Харкові. Діяльність структур компартії. Сутність політики українізації. Музичне товариство ім. М. Леонтовича, відновлення діяльності мандрівних капел (Думка, РУХ, ДУХ), активний поступ хорової справи, визнання української народної пісні за кордоном (капела О. Кошиця), розвиток кобзарської справи.

Камерна творчість. В. Косенко: фортепіанна творчість – розвиток неоромантичної лінії. Цикл етюдів, мазурки, поеми, сонати. Камерні ансамблі – сонати, поеми-легенди. Етапи творчості. Характеристика камерно-вокальних творів. М. Рославець: інтелектуалізм мислення. Модерновий стиль з елементами символізму, конструктивізму. Твори: квінтет «Ноктюрн», сонати для фортепіано, сонати для скрипки і ф-но, форт. тріо, струнні квартети. Б. Лятошинський: камерно-інструм. творчість 20-х років – прихильність до експрес. манери. Фортепіанний цикл «Відображення».

Симфонічна музика. 1927 рік – перемога на конкурсі Л. Ревуцького (Друга симфонія) та Б. Лятошинського (Увертюра на чотири українські теми). Жанрово-стильова специфіка цих творів. М. Вериківський: симфонічна сюїта «Веснянки» – перша спроба симфонічної обробки народних пісень. Оркестрова музика 30-х років (симфонічні сюїти та увертюри П. Козицького, А. Штогаренка, Г. Майбороди. Друга симфонія Б. Лятошинського: тип симфонізму, специфіка оркестрового письма. Доля цього твору в умовах сталінського режиму.

Музичний театр. Відкриття оперних, робітничих, пересувних театрів. Поява опер («Хвесько Андйбер» В. Золотарьова, «Дума чорноморська» Б. Яновського, «Золотий обруч» Б. Лятошинського, «Кармелюк» В. Костенка). «Золотий обруч» – жанрове і стильове новаторство, вплив оперної стилістики Р. Вагнера. Жанрово-тематичні лінії музичного театру 30-х років: опери П. Козицького «Жан Жирарден», М. Вериківського «Наймичка», Ю. Мейтуса «Перекоп», балети: Б. Яновський «Ференджі», М. Вериківський «Пан Каньовський», М. Скорульський «Лісова пісня», К. Данькевич «Лілея».

Вокально-хорова творчість. Розквіт хорової творчості. Високий фаховий рівень чисельних колективів, створених у цей час. Організація масових музично-театральних свят, кантатно-ораторіальні жанри. Етапні твори: кантата-поема «Хустина» Л. Ревуцького та перша українська ораторія «Дума про дівку-бранку Марусю – попівну Богуславку» М. Вериківського.

Література основна: 1, 4, 9.

Додаткова: 2, 3, 14.

Тема 3.3. Творчість композиторів Галичини 1920 – 1930-х років

С. Людкевич. Видатний композитор, музикознавець, фольклорист, музичний критик. Симф. поеми «Стрілецька рапсодія», «Каменярі» - неоромантичний стиль. «Стрілецька рапсодія» – мелос стрілецьких пісень, фантазія-поема «Веснянки» – архаїчні наспіви. Кантата «Заповіт»: наскрізна форма, лірико-драматичний тип драматургії, поліфонічний розвиток, співставлення вокальної та інструментальної партій, роль звукозображальності, «Поховайте, та вставайте» - драматична кульмінація твору. Камерно-вокальний жанр: солоспіви «Кожним вечором царівна», «Сирітка», «Черемоше, брате мій», «Таїна».

В. Барвінський: видатний піаніст, композитор, музичний критик. Представник неоромантизму. Використання імпресіоністичних засобів. Інструментальні ансамблі. Фортепіанна творчість: цикли «П'ять прелюдій», новаторський підхід в опрацюванні фольклорних цитат в інструментальній творчості. Оновлення образності та стилістики в романсі «У лісі» на слова Б. Лепкого.

А. Рудницький. Камерна творчість, представник модернізму. «Дві мініатюри» для ф-но («В роді легенди» і «Скерцино»), «Варіації» на тему «Ой, видно село» та Соната для ф-но (мелодії січових стрільців). Ансамблі – два струн. квартети, Соната для віол. і ф-но та Соната для віол. соло. Камерно-вокальні твори: романси «Колискова», «Білі берези», цикли: «Пісні любові», «4 пісні на слова К. Бальмонта», «Китайська флейта», «Кантовий триптих», «3 пісні на сл. Шевченка», «4 пісні про поневолену Україну». Від 1923 – атональний стиль: «Варіації», «4 пісні на слова К. Бальмонта». З появою опери «Довбуш» перейшов до «модерного романтизму».

Література основна: 2, 5, 7.

Додаткова: 6, 10, 12, 16, 18.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. Українське музичне мистецтво другої половини XX – початку XXI ст.

Тема 4.1. Епоха «шістдесятництва». Творчість корифеїв української музики другої половини XX ст.

Естетика «шістдесятництва». Відкриття свободи проявам людського інтелекту, духу і творчості. 1960-і рр. – «хрущовська відлига», відхід від канонів соцреалізму. Видатні «шістдесятники»: письменники І. Драч, В. Симоненко, В. Стус, М. Вінграновський, Л. Костенко, режисери С. Параджанов, Ю. Ілленко, Л. Осика, художники А. Горська, В. Зарецький, Г. Якутович. Естетичні засади творчості: гуманістичність, інтелектуалізм, духовність, національна своєрідність, інноваційність.

Л. Грабовський. «Чотири українські народні пісні» для хору й оркестру – сформовані ознаки його стилю 1960-і – висока творча активність. З 1968 року неприйняття у Києві. Робота в жанрі українського поетичного кіно. Два методи композиції. Наявний («Concerto misterioso», «Für Elise – zur Erinnerung» для ф-но, кантата «Temnere mortem»). Еміграція у США. Комп'ютерний метод, який переважає дотепер.

В. Годзяцький. Перші композиції – авангардизм. Додекафонія («Весела сюїта» для 4 віолонч., ф-й цикл «Характерні сцени»), серійна музика («Розриви площин»), електронно-конкретна («Чотири етюдів для магнітофону»). Робота в кіно, театрі. Наступний період – примат неоромантичних тенденцій.

В. Сильвестров. Опанування різноманітних технологічних систем сучасної музики і водночас – відсутність бажання бути «модним». Стильове різноманіття і цілісність стилю. «Тихі пісні» – вершина неоромантизму. Особливості композицій «Китч-музика», «Серенада для струнного оркестру», «Постлюдія для ф-но та симф. оркестру»). Духовна музика, національно-патріотична тематика у творі «2014».

Л. Дичко. Неофольклоризм. Новатор у жанрі хорової музики. Визнання – кантати «Червона калина», «Пори року», ораторія «І нарекоша ім'я Київ», «Швейцарські та «Іспанські фрески». Етапні твори – «Літургії».

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 1, 5, 17.

Тема 4.2. Жанрово-стильові тенденції творчості творчості останньої чверті XX – початку XXI ст.

Загальна характеристика. Г. Гаврилець – пріоритет останніх десятиліть – хорова творчість (пейзажна лірика, патріотична та духовна тематика). О. Щетинський: жанрова палітра, стильові орієнтири. О. Зажитько: характеристика творчості, жанрово-стильові пріоритети. В. Рунчак: орієнтація на музичний авангард, постмодерні арт-практики Дж. Кейджа, Д. Лігеті, К. Штокгаузена. Водночас збереження зв'язків з традиціями української культури (культовими і фольклорними). О. Козаренко: композитор, піаніст. Різноманітна творчість (симфонічна, оперна, балетна, хорова, камерно-інструментальна, вокальна, театральна). Увага до жанрів духовної музики. С. Луньов: характеристика творчості. Музичний театр (нова опера), робота над аудіоінсталяціями, електроакустична музика.

В. Рунчак. Провідна сфера концептуальних і жанрових узагальнень, - інструментальна музика: «In memoriam», «Con mesto sereno», «Симфонія плачів»; камерно-симфонічні опуси:

«Пам'яті Б. Лятошинського», «Духовні пісенспіви» для форт. тріо та струн. орк.; твори концертного жанру «Fortepiano, концерт для симф. орк. без ф-но»; сюїтні цикли «Портрети композиторів» для баяну, ансамблева музика для різних складів: цикл «Квадро-музика», антисоната для двох ф-но і метроному «Розмова з часом». Гумористичний ракурс: елементи сценічної дії (пересування музикантів під час виконання), мімічні епізоди і розмовні репліки: «Парад віртуозів» для квінтету дерев'яних духових.

Г. Гаврилець. Три напрями хорової творчості: 1. світські та духовні твори на вірші українських поетів «Три хори на вірші Олександра Олеся», «Мій Боже любий, заступись» пам'яті Максима Березовського, «Ти явилась мені», «Все упованіє моє...»; 2. Твори на канонічні тексти: «До тебе підношу, мій Господи, душу свою», «Херувимська», «Stabat Mater» лат. мовою, хоровий концерт «Нехай воскресне Бог»; 3. Хори, нав'язані українською пісенністю: «Золотий камінь посіємо», 13 колядок та щедрівок, 5 обробок народних пісень, фольк-концерт на народні тексти «Кроковеє колесо», ораторія «Барбівська коляда».

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 1, 7, 13, 17.

Тема 4.3. Стилєві пошуки композиторів нової генерації

Сучасне музично-культурне середовище. Нові умови функціонування муз. творчості – хаотична багатоукладність музичного середовища, орис-музика сусідує з іншими інтонаційними практиками. Традиційний та сучасний міський фольклор – європейського та позаєвропейського. Функціонування різних видів музики «менестрельного» типу (розважальної міської з її численними видовими відгалуженнями). Вплив ІКТ на розвиток музичної творчості та виконавства.

А. Загайкевич: робота в академічних концертних жанрах (симфонічна, камерна, електроакустична музика, камерна опера «Числа і вітер»), сучасних проектах (аудіо-візуальні інсталяції, перформанси, музика до кінофільмів і вистав). Музики до к/ф «Поводир», «Будинок «Слово», «Жива ватра». Захоплення електроакустичною музикою: стажування в Парижі. Співпраця з музикантами експериментальної музики, заснувала студію електроакуст. музики, куратор міжнародних проектів «ЕМ-візія», Electroacoustic's ensemble.

І. Алексійчук: симфонічні, хорові, камерні вокальні та інструментальні твори. Роль духовної тематики у творчості. «Потойбічні ігри», містерія-дійство для жін. хору a'cappella, електор. запису, варгану, діджеріду та ударних; симфонічна сюїта «Фольк-образи», «В пошуках безмовностей...» - поєднання різноманітних засобів (звучання вітряних дзвонів, електр. запису).

Плеяда 2000-х років. З. Алмаші. Автор оркестрової та камерної музики, віолончеліст. Учасник музичних фестивалів в Україні. Твори: септет «Продовжене життя», «Соната № 2» для віолончелі і фортепіано, цикл «Пори року». О. Мануляк. хорова творчість. «Псалми Давидові». Творчість молодих композиторів: А. Мокану, Д. Бочарова, М. Хшановського.

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 4, 7, 8.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення із дисципліни «Історія музики: Історія української музики» оцінюються за кредитно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного та підсумкового оцінювань здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю.

Кожний модуль включає бали за відвідування лекцій, відвідування і роботу на семінарських, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у таблиці

Семестр 4

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекційних занять	1	4	4	4	4
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарських заняттях	10	2	20	2	20
Відвідування лабораторних занять	1	1	1	1	1
Робота на лабораторних заняттях	10	1	10	1	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Разом			82		82
Максимальна кількість балів: 164					
Максимальна кількість балів за 4-й семестр – 164 бали					
Коефіцієнт: $(164 + 164) : 100 = 3,28$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ п/п	Тема	Зміст завдань
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Українське музичне мистецтво першої половини XX ст.		
3.1.	Стильові пошуки композиторів перших десятиліть XX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Створити таблицю характерних стильових явищ української музики перших десятиліть XX ст. 3. Виписати визначення основних понять і термінів. 4. Створити хронологічні таблиці життя і творчості українських композиторів перших десятиліть XX ст. 5. Слухати / переглянути пропоновані твори. 6. Аналізувати образний зміст і стильові особливості вивчених творів. 7. Порівняти жанрово-стильові пріоритети українських композиторів означеного періоду. 8. Переглянути відео-матеріали, присвячені творчості українських композиторів перших десятиліть XX ст.
3.2.	Творчість композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Створити таблицю характерних стильових явищ у творчості композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років. 3. Виписати визначення основних понять і термінів. 4. Створити хронологічні таблиці життя і творчості композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років. 5. Слухати / переглянути пропоновані твори. 6. Аналізувати образний зміст і стильові особливості вивчених творів. 7. Порівняти жанрово-стильові пріоритети композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років. 8. Переглянути відео-матеріали, присвячені творчості композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років.
3.3.	Творчість композиторів Галичини 1920 – 1930-х років	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Створити таблицю характерних стильових явищ творчості композиторів Галичини 1920 – 1930-х років. 3. Виписати визначення основних понять і термінів. 4. Створити хронологічні таблиці життя і творчості композиторів Галичини 1920 – 1930-х років. 5. Слухати / переглянути пропоновані твори. 6. Аналізувати образний зміст і стильові особливості вивчених творів. 7. Порівняти жанрово-стильові пріоритети творчості композиторів Галичини 1920 – 1930-х років. 8. Переглянути відео-матеріали, присвячені творчості композиторів Галичини 1920 – 1930-х років.
3.4.	Музичне життя і творчість української діаспори першої половини XX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Створити таблицю характерних стильових явищ творчості композиторів української діаспори першої половини XX ст. 3. Виписати визначення основних понять і термінів. 4. Створити хронологічні таблиці життя і творчості композиторів української діаспори першої половини XX ст. 5. Слухати / переглянути пропоновані твори. 6. Аналізувати образний зміст і стильові особливості вивчених творів. 7. Порівняти жанрово-стильові пріоритети творчості композиторів української діаспори першої половини XX ст. 8. Переглянути відео-матеріали, присвячені творчості композиторів української діаспори першої половини XX ст.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. Українське музичне мистецтво другої половини XX – початку XXI ст.		
4.1.	Епоха «шістдесятництва». Творчість корифеїв української музики другої половини XX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Створити таблицю характерних стильових явищ української музики 1960 – 1990-х років. 3. Виписати визначення основних понять і термінів. 4. Створити хронологічні таблиці життя і творчості українських композиторів-«шістдесятників». 5. Слухати / переглянути пропоновані твори. 6. Аналізувати образний зміст і стильові особливості вивчених творів. 7. Порівняти жанрово-стильові пріоритети творчості українських композиторів-«шістдесятників». 8. Переглянути відео-матеріали, присвячені творчості українських композиторів-«шістдесятників».
4.2.	Жанрово-стильові тенденції творчості останньої чверті XX– початку XXI ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Створити таблицю характерних стильових явищ української музики останньої чверті XX– початку XXI ст. 3. Виписати визначення основних понять і термінів. 4. Створити хронологічні таблиці життя і творчості українських композиторів останньої чверті XX– початку XXI ст. 5. Слухати / переглянути пропоновані твори. 6. Аналізувати образний зміст і стильові особливості вивчених творів. 7. Порівняти жанрово-стильові пріоритети українських композиторів останньої чверті XX– початку XXI ст. 8. Переглянути відео-матеріали, присвячені творчості українських композиторів останньої чверті XX– початку XXI ст.
4.3.	Стильові пошуки композиторів нової генерації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Створити таблицю характерних стильових явищ української музики початку XXI ст. 3. Виписати визначення основних понять і термінів. 4. Створити хронологічні таблиці життя і творчості українських композиторів початку XXI ст. 5. Слухати / переглянути пропоновані твори. 6. Аналізувати образний зміст і стильові особливості вивчених творів. 7. Порівняти жанрово-стильові пріоритети українських композиторів означеного періоду. 8. Переглянути відео-матеріали, присвячені творчості українських композиторів початку XXI ст.
4.4.	Музичне життя і творчість української діаспори другої половини XX– початку XXI ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу. 2. Створити таблицю характерних стильових явищ творчості композиторів української діаспори другої половини XX – початку XXI ст. 3. Виписати визначення основних понять і термінів. 4. Створити хронологічні таблиці життя і творчості композиторів української діаспори другої половини XX – початку XXI ст. 5. Слухати / переглянути пропоновані твори. 6. Аналізувати образний зміст і стильові особливості вивчених творів. 7. Порівняти жанрово-стильові пріоритети творчості композиторів української діаспори другої половини XX – початку XXI ст. 8. Переглянути відео-матеріали, присвячені творчості композиторів української діаспори другої половини XX – початку XXI ст.

Якість опрацювання самостійної роботи оцінюється за допомогою тестових завдань, розміщених на платформі Moodle. Результат визначається автоматизованою системою.

Максимальна кількість балів за виконання завдань для самостійної роботи: 5.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням електронних завдань.

Форма проведення: комп'ютерне тестування Moodle

Максимальна кількість балів: 25 (за кожен правильну відповідь – 1 бал)

6.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перекладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом – 60 год.: лекції – 16 год., семінарські – 8 год., лабораторні – 4 год., МКР – 4 год., самостійна робота – 28 год.

Модулі	Змістовий модуль III				Змістовий модуль IV			
Назва модуля	Українське музичне мистецтво першої половини XX ст.				Українське музичне мистецтво другої половини XX – початку XXI ст.			
Кількість балів за модуль	77 балів				77 балів			
	3.1.	3.2.	3.3.	3.4.	4.1.	4.2.	4.3.	4.4.
Теми лекцій	Стильові пошуки композиторів перших десятиліть XX ст.	Творчість композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років	Творчість композиторів Галичини 1920 – 1930-х років	Музичне життя і творчість української діаспори першої половини XX ст.	Епоха «шістдесятництва». Творчість корифеїв української музики другої половини XX ст.	Жанрово-стильові тенденції творчості останньої чверті XX – початку XXI ст.	Стильові пошуки композиторів нової генерації	Музичне життя і творчість української діаспори другої половини XX – початку XXI ст.
Лекції (8 балів)	1	2	1	-	2	1	1	-
Семінарські заняття (44 балів)		1+10		1+10	1+10			1+10
Лабораторні заняття (22бали)	1+10					1+10		
Самостійна робота (40 балів)	5	5	5	5	5	5	5	5
Види поточного контролю (50 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)				Модульна контрольна робота (25 балів)			
Підсумковий контроль	Усього – 164 бали Кількість балів за третій семестр – 164 Коефіцієнт: (164 + 164): 100 = 3,28							

8. Рекомендована література

Основна

1. Кияновська Л. О. Мирослав Скорик – людина і митець. Наукове видання. Львів: Вид-во «Сполом», 2008. 590 с.
2. Кияновська Л.О. Українська музична культура. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв. К.: ДМЦНЗКМ, 2002. 160 с.
3. Коменда О.І. Творчість М. Рославця в контексті становлення музичного модернізму: навч. посіб.; вид. 2-ге, допов. Луцьк, 2015. 208 с.
4. Корній Л., Сюта Б. Українська музична культура. Погляд крізь віки. Київ: Музична Україна, 2014. 592 с.
5. Лігус О.М. Українська фортепіанна музика XIX – початку XX ст. у контексті європейського романтизму: жанрово-стильова динаміка : монографія. Київ: Ліра-К, 2017. 224 с.
6. Павлишин С.С. Музика двадцятого століття: Навчальний посібник. Львів : БаК, 2005. 232 с.
7. Ржевська М.Ю. На зламі часів. Музика Наддніпрянської України першої третини XX століття у соціокультурному контексті епохи. Монографія. Київ: Автограф, 2005. 352 с.
8. Рудницький А. Українська музика. Історично-критичний огляд. Видавництво «Дніпрова хвиля». Мюнхен, 1963.
9. Сильвестров В. Дочекатися музики. Лекції-бесіди: за матеріалами зустрічей, організованих Сергієм Пілютиковим. Київ: Дух і літера, 2011. 376 с.
10. Сюта Б. Музична творчість 1970–1990-х років: параметри художньої цілісності: монографія. Київ : Грамота, 2006. 256 с.
11. Чередниченко Т. Музыкальный запас. 70-е. Москва, 2002. 578 с.

Додаткова:

12. Берегова О. М. Комунікація в соціокультурному просторі України: технологія чи творчість? Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2006. 388 с.
13. Боднарчук Т.В. Постмодернізм: до питання аналізу дефініції // Наукові записки Терноп. нац. пед. університету ім. В. Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль, 2006. № 2 (17). С. 32–37.
14. Грабовський Л. Мій метод – хронологія формування техніки та естетики // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Композитор і сучасність : збірник статей. Вип. 84. Київ, 2009. С. 165–180.
15. Зинькевич Е. С. Симфонические гиперболы. О музыке Евгения Станковича. Ужгород : Лира, 2002.
16. Загайкевич А. Українська електронна музика: практика дослідження // Музика в інформаційному суспільстві : зб. наук. статей / [упорядник І. Б. Пясковський]. Київ, 2008. С. 39–62.
17. Карась Г. В. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі XX століття : монографія. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2012. 1164 с.
18. Кияновська Л. Сад пісень Івана Карабиця / Кияновська Любов. — Київ : Видавництво ДУХ І ЛІТЕРА, 2017. — 288 с.
19. Когут Г. Акустичні феномени як події // Наук. записки Терноп. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 2003. Вип. 1 (10). С. 60–67.
20. Коменда О. І. Олександр Козаренко – піаніст, композитор, музикознавець: монографія. Луцьк: Вежа, 2017. 252 с.
21. Кшенек Э. Исследование о двенадцатитоновом контрапункте. Киев, 1993. 87 с.

22. Лалл Дж. Мас-медіа, комунікація, культура: глобальний підхід. Київ : К.І.С., 2002. 264 с.
23. Мартынов В.И. Конец времени композиторов. Москва: Русский путь, 2002. 296 с.
24. Ракунова И. Новые композиторские технологии (на примере творчества Аллы Загайкевич). Київ: Феникс, 2010. 205 с.
25. Чекал Ю. Интонационная практика: сущность и структура // Наука про музику сьогодні: проблеми та перспективи. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського, вип. 80. Київ: 2009. С. 128–143.
26. Черкашина-Губаренко М. Р. Музыка на перекрестке времен. Київ, 2002.
27. Шнитке А. На пути к воплощению новой идеи // Проблемы традиций и новаторства современной музыки. Москва, 1982. С. 39–81.
28. Штокхаузен К. Электронная и инструментальная музыка / пер. С. Савенко // XX век. Зарубежная музыка: очерки, документы. Вып. 1. Москва : Музыка, 1995.

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Словник-довідник музичних термінів: Режим доступу
<http://term.in.ua/>

Рівень музики. Сайт Тетяни Постоловської. Режим доступу:
<https://sites.google.com/site/muzliteratura/>

Електронний навчальний курс «Історія музики: історія української музики»: Режим доступу:

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Українське музичне мистецтво першої половини XX ст.

Тема 3.1. Сильові пошуки композиторів перших десятиліть XX ст.

Лабораторне заняття № 1 (2 год.)

Студентський концерт: виконання самостійно розучених обробок українських народних пісень, романсів, фрагментів хорових творів М. Леонтовича та К. Стеценка.

Література основна: 2, 5, 7.

Додаткова: 6, 10, 12, 16, 18.

Тема 3.2. Творчість композиторів Лівобережної України 1920 – 1930-х років

Семінарське заняття № 1 (2 год.)

Долі українських митців періоду сталінських репресій

1. Суспільно-політична ситуація 30-х років
2. «Розстріляне відродження»: епоха, імена, долі
3. Симфонічна творчість Б. Лятошинського 30-х – 40-х років у лещатах соцреалізму
4. Творча доля Л. Ревуцького після 1930-х років
5. Репресії в музичній сфері:
 - 5.1. Гнат Хоткевич
 - 5.2. Василь Верховинець
 - 5.3. Василь Барвінський
 - 5.4. Борис Кудрик
 - 5.5. Яків Яциневич

Література основна: 2, 5, 7.

Додаткова: 6, 10, 12, 16, 18.

Тема 3.4. Музичне життя і творчість української діаспори першої половини XX ст.

Семінарське заняття № 2 (2 год.)

1. Причини, характер, географія еміграції українців першої половини XX ст.
2. Українські політичні, державні, церковні діячі, представники науки, культури й мистецтва першої половини XX ст. у різних країнах світу.
3. Українська музична діаспора. Видатні постаті виконавства і творчості:
 - 3.1. О. Кошиць
 - 3.2. В. Ємець
 - 3.3. А. Рудницький
 - 3.4. З. Лисько
 - 3.5. С. Туркевич

Література основна: 2, 5, 7.

Додаткова: 6, 10, 12, 16, 18.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. Українське музичне мистецтво другої половини XX – початку XXI ст.

Тема 4.1. Епоха «шістдесятництва». Творчість корифеїв української музики другої половини XX ст.

Семінарське заняття № 3 (2 год.)

1. Етапи творчості Є. Станковича
2. Творчість І. Карабиць в контексті епохи 1960 – 1990-х років
3. Стильові напрями творчості М. Скорика
4. В. Губа – композитор театру і кіно
5. Жанрово-стильові пошуки творчості Ю. Іщенко

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 1, 7, 13, 17.

Тема 4.2. Жанрово-стильові тенденції творчості останньої чверті XX – початку XXI ст.

Лабораторне заняття № 2 (2 год.)

Перегляд одного з актуальних концертів фестивалю сучасної музики з подальшим колективним обговоренням прем'єрних виступів / показів.

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 1, 7, 9.

Тема 4.4. Музичне життя і творчість української діаспори другої половини XX – початку XXI ст.

Семінарське заняття № 4 (2 год.)

1. Географія української музичної діаспори другої половини XX ст.
2. Творчий портрет М. Кузана
3. Етапи творчості В. Балея
4. І. Соневицький – композитор, музикознавець, піаніст, диригент
5. Життя і творчість А. Мірошника

Література основна: 6, 7, 8.

Додаткова: 4, 7, 8.